

BOŻE NARODZENIE TUŻ, TUŻ!!!

Jak co roku zbliżają się Święta Bożego Narodzenia. Jest to czas wyjątkowy. W tym artykule chciałbym opisać wam tradycje, które pewnie bardzo dobrze znacie, ale może ktoś o czymś zapomniał.

Wigilijny stół - przykrywamy go białym obrusem, pod który wkładamy sianko – symbol ubóstwa, w jakim na świat przyszedł Jezus. Według wierzeń, tym samym siankiem gospodarze zapewniają sobie dostatek i powodzenie na kolejny rok.

Na stole ustawia się dodatkowe nakrycie – o jeden talerz więcej, niż jest wszystkich uczestników kolacji. Obecnie ma to symbolizować otwartość na zbłąkanego wędrowca, którego w ten sposób zaprasza się do stołu i wspólnego świętowania. Kiedyś dodatkowe nakrycie przy stole zostawiało się dla zmarłych.

Na stole ustawia się dodatkowe nakrycie – o jeden talerz więcej, niż jest wszystkich uczestników kolacji. Obecnie ma to symbolizować otwartość na zbłąkanego wędrowca, którego w ten sposób zaprasza się do stołu i wspólnego świętowania. Kiedyś dodatkowe nakrycie przy stole zostawiało się dla zmarłych.

Polacy tradycyjnie serwują na świątecznym stole 12 potraw.

Zwyczaj ten odnosi się do 12 apostołów, którzy spożywali z Jezusem ostatnią wieczerzę. Żeby w nadchodzącym roku mieć

szczęście – należy spróbować wszystkich dań. Tradycyjne potrawy wigilijne to: barszcz czerwony z uszkami, pierogi z kapustą i grzybami, ryba po grecku, karp smażony, kutia, kapusta z grzybami, zupa grzybowa, śledzie, kompot z suszu, makowiec, groch z kapustą, paszteciki z kapustą i grzybami.

Na świątecznym stole często pojawia się także sałatka jarzynowa, karp w galarecie i inne potrawy, w zależności od rodzinnej i regionalnej tradycji.

W numerze:

- * Boże Narodzenie tuż, tuż s. 2
- * Boże Narodzenie -chrześcijański wymiar s. 3
- * Zapomniane babiogórskie zwyczaje bożonarodzeniowe s. 4
- * OTWP s. 5
- * Sport w szkole s. 6
- * Słodki kiermasz s. 8
- * Warto przeczytać s.10
- * Kącik literacki s.12
- * Galeria szkolna s.14
- * Rozmaitości s.16

BOŻE NARODZENIE TUŻ, TUŻ!!!

Jedną z polskich tradycji jest także śpiewanie kolęd. Najbardziej znane z nich to między innymi „Przybieżeli do Betlejem pasterze”, „Cicha noc”, „Gdy śliczna Panna”. Są to pieśni, które opisują narodzenie Jezusa. Wspólne kolędowanie z rodziną podczas świąt stwarza magiczną atmosferę, uwielbiają je także dzieci.

Boże Narodzenie to czas dzielenia się opłatkiem. Dzielenie się opłatkiem to przede wszystkim symbol pojednania i przebaczenia. Historia tej tradycji wywodzi się już od pierwszych Chrześcijan, którzy dzielili się chlebem. Podczas łamania się opłatkiem, bliscy składają sobie także życzenia bożonarodzeniowe. Następnie zasiadają do kolacji wigilijnej.

Przystrojanie drzewka jest symbolem świąt Bożego Narodzenia. W niektórych domach robi się to dopiero w Wigilię, w innych – już kilka tygodni wcześniej. Bożonarodzeniowe drzewko ubiera się w zależności od preferencji domowników – niekiedy jest ono kolorowe, z mnóstwem ozdób, a czasem przystrojone minimalistycznie w jednym kolorze. Można również wykonać własnoręcznie ozdoby świąteczne, np. łańcuchy, aniołki z papieru - to też jest swoistą tradycją świąteczną! Tradycje i zwyczaje bożonarodzeniowe w Polsce są podobne w większości regionów naszego państwa. Chyba nikt nie wyobraża sobie świąt bez pięknie przystrojonej choinki z mnóstwem światełek, śpiewania kolęd, dzielenia się opłatkiem. Wyjątkowo atrakcyjne tradycje świąteczne

dla dzieci to oczekiwanie, aż na niebie pojawi się pierwsza gwiazdka i otrzymywanie prezentów w wigilijny wieczór. Wielu Polaków nie wyobraża sobie też świąt bez pasterki o północy.

Zwyczaje bożonarodzeniowe na świecie często różnią się jednak od tych w naszym kraju.

Nieodłącznym elementem jest także obdarowywanie się

prezentami. Na tę część wieczoru szczególnie czekają dzieci. Prezenty kładzie się pod choinką, a otworzyć można je dopiero po wieczery wigilijnej. Zależnie od zwyczajów panujących w domu i regionu zamieszkania, dzieciom mówi się, że prezenty przyniósł Mikołaj, Śnieżynka, Aniołek, Dzieciątko, Gwiazdka.

To już wszystko. Ja ze swej strony życzę Wam wesołych, pogodnych, pełnych pokoju i szczęścia świąt Bożego Narodzenia. Do siego roku!

Witold Spyrka, kl. 4b

BOŻE NARODZENIE - CHRZEŚCIJAŃSKI WYMIAR

Okres Bożego Narodzenia to bez wątpienia największe i najbardziej wyczekiwane wydarzenie dla wszystkich chrześcijan. A przecież dla nas jest to data jedna z najważniejszych. To czas przyjścia naszego Pana i Zbawiciela. To moment przypomnienia i unaocznienia jednej z najważniejszych prawd naszej świętej wiary. Ten blask i rodzaj atmosfery świąt Bożego Narodzenia jest wspaniałym odbiciem zasad, których od wieków naucza Święty Kościół Katolicki. Jakie to szczęście, że mieszkamy właśnie w Polsce, która posiada tak wspaniałą tradycję świętowania czasu przyjścia Zbawiciela. Każdy kraj posiada wiele własnych tradycji i symboli związanych z celebra-

cją tych świąt, jednak w Polsce Boże Narodzenie, to bardzo uroczysty i szczególny czas. W tym czasie każda polska rodzina ozdabia choinkę, dzieli się opłat-

kiem, śpiewa kolędy, wymienia prezentami i przygotowuje się na przyjście Jezusa Chrystusa.

Celebracja świąt Bożego Narodzenia w Polsce zaczyna się 24 grudnia, czyli w Wigilię – dzień poprzedzający narodziny dzieciątka Jezus. Jest to jeden z najważniejszych momentów w polskiej tradycji, uroczystość przeżywany i kojarzony z wielką radością, serdecznością oraz bliskością. W tradycji chrześcijańskiej Wigilia jest dniem kończącym okres adwentu i choć

według obowiązujących przepisów kościelnych, w wigilię Bożego Narodzenia nie obowiązuje wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych, to większość polskich rodzin zachowuje post ze względu na wyjątkowy charakter tego dnia. Dodatkowo, Wigilia kojarzona jest z wieloma ważnymi symbolami, bez których większość Polaków nie wyobraża sobie tego dnia.

Natalia Bujak, kl. 7b

ZAPOMNIANE BABIOGÓRSKIE ZWYCZAJE BOŻONARODZENIOWE

Górale babiogórscy posiadają bardzo dużo tradycji świątecznych. Jednak wiele z nich nie jest obecnie kultywowanych. Mimo wszystko w wielu domach do tej pory zachowały się różne zwyczaje.

Przed wszystkim dla górali Boże Narodzenie wiązało się z różnymi przesadami i wróżbami.

Wierzyli oni na przykład, że w dzień Wigilii można się dowiedzieć bardzo wiele o nadchodzącym Nowym Roku. *"Jaka wigilia taki cały rok"*.

Młode dziewczyny podczas Wigilii nasłuchiwały z której strony szczeka pies i wierzyły, że z tej strony przyjdzie do nich przyszły małżonek.

Wierzono także, że w wigilijny dzień do domów przychodzą dusze zmarłych.

Z tego powodu gospodynie zanim wylały przed dom wodę po myciu naczyń, uprzedzały głośno o swoim zamiarze, aby nie oblać duchów stojących koło domu.

Tradycyjne zostawianie pustego miejsca przy stole podczas wigilijnej kolacji było również przeznaczane dla duchów zmarłych.

Zwyczajem, który praktykował także mój pradziadek, było odwiedzanie w wigilijny poranek domów sąsiadów przez mężczyznę. Wierzono, że gdy tego dnia do domu pierwszy przyjdzie właśnie mężczyzna, to domownikom przyniesie to szczęście.

Jeśli natomiast była by to kobieta, to na pewno ściągnie ona na nich niepowodzenie, gdyż kobiety kojarzyły się z czarownicami.

Czas Bożego Narodzenia i Nowego Roku wiązano z przepowiedniami pogody oraz z plonami. Na przykład jeśli w Wigilię było pogodnie, to wierzono, że plony będą obfite, a jeśli była zawierucha i niepogoda, to mówiono, że plony będą nieudane.

"Nowy Rok pogodny, zbiór będzie dorodny".

W Wigilię Babiogórcy ubierali choinkę tzw. podłaźnik. Był to czubek choinki przystrojony ręcznie zrobionymi ozdobami. Wieszano go u sufitu, czubkiem na dół.

Wierzono, że Boże Narodzenie jest magicznym dniem, w którym niebo zstępuje na ziemię i dlatego właśnie podłaźnik wisiał skierowany czubkiem na dół.

Typowymi dla górali spod Babiej Góry potrawami wigilijnymi były groch z kapustą, barszcz z fasolą i kompot z suszonych owoców.

Po wieczerze całe rodziny szły do kościoła na pasterkę, gdzie śpiewano kolędy i pasterki.

Antoni Adamiak klasa VII b

OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ WIEDZY POŻARNICZEJ.

Jak wiecie, 3 grudnia odbył się Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej. Turniej jest skierowany do dzieci i młodzieży w 2 grupach wiekowych:

I grupa - uczniowie szkół podstawowych

II grupa - uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Tegoroczna edycja OTWP miała formę zdalną.

Reprezentowałem wraz kolegą uczniów szkoły podstawowej.

Do rozwiązania mieliśmy test składający się z 60 pytań. Okazały się one zróżnicowane pod względem trudności – jedne były łatwe, inne nastręczyły nam problemów.

Zakres tematyczny Turnieju był bardzo szeroki i obejmował następujące zagadnienia: Tradycja i historia ochrony przeciwpożarowej.

Historia 100-lecia utworzenia Związku OSP RP.

Organizacja i zadania ochrony przeciwpożarowej.

Organizacja i zadania OSP oraz

ich Związku OSP RP.

Organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych.

Przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.

Ochrona ludności.

Ochrona środowiska.

Sprzęt ratowniczo-gaśniczy.

Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe.

Zabezpieczenia przeciwpożarowe: budynków, lasów, substancji niebezpiecznych oraz zbiorów, transportu i składowania palnych

plodów rolnych.

Zasady ewakuacji ludzi i mienia z pomieszczeń na wypadek pożaru.

Zasady udzielania pierwszej pomocy.

Tematyka proponowana przez współorganizatorów (sponsorów) Turnieju.

Podczas eliminacji mieliśmy pewne kłopoty techniczne, gdyż nastąpił błąd serwera, ale ostatecznie udało nam się zaliczyć test, dlatego jestem bardzo dumny z siebie i kolegi z ławki.

Zamierzam wystartować w tym konkursie w przyszłym roku i Was też bardzo gorąco do tego zachęcam.

Życzę Wam radosnego dnia.

Igor Groń, kl. 4b

TENIS STOŁOWY

Dnia 1 grudnia 2021 roku w Lachowicach pod opieką pana Łukasza Stopki odbył się finał powiatowy w tenisie stołowym, w którym wzięłam udział razem ze swoją rówieśniczką Zofią Bogdan. Do rywalizacji stanęło 17 dziewczyn z różnych gmin, a także ok. 21 chłopców.

Graliśmy takim samym systemem jak na eliminacjach gminnych, czyli losując swoich

przeciwników. Do półfinału województwa mogło przejść tylko 6 osób w obydwu kategoriach.

Po wielkich zmaganiach Zofia Bogdan zajęła 2 miejsce i tym samym przeszła do dalszego etapu. Serdecznie jej gratuluję i życzę powodzenia. Mi, natomiast zabrakło jednego wygranego meczu do przejścia dalej.

Po sportowych wrażeniach wróciliśmy na lekcje do szkoły.

Wiktoria Trzebuniak, kl.7b

Wizyta Świętego Mikołaja

W dniu 6 grudnia do naszej szkoły przybył długo oczekiwany przez wszystkich gość - Święty Mikołaj wraz ze swoją ekipą. Najmłodszy uczniowie z niecierpliwością wypatrywali jego przyścia, a kiedy do nich zawitał, to przywitani go wspaniałymi występami wokalnymi i tanecznymi. Mikołaj obdarował ich prezentami i wyruszył do wszystkich pozostałych klas w naszej szkole. Każdemu uczniowi wręczył podarunek. Mikołaj chętnie pozował do pamiątkowych zdjęć. Nie zapomniał on także o uczniach, mających nauczanie zdalne. Z niektórymi nawet połączył się on-line, a w klasach zostawił dla nich upominki.

To był cudowny i radosny dzień dla wszystkich. Było dużo zabawy, radości i zaskoczenia. Najważniejsze jest to, że wszyscy obiecali Mikołajowi, że będą bardzo grzeczni!

Dziękujemy Święty Mikołaju!

Antoni Adamiak, kl. VII b

SŁODKI KIERMASZ ŚWIĄTECZNY

ZBLIŻAJĄ SIĘ ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA.

W ZWIĄZKU Z TYM SZKOLNE KOŁO WOLONTARIATU
PRAGNIE ZORGANIZOWAĆ W PIĄTEK 17.12.2021R.
SŁODKI KIERMASZ ŚWIĄTECZNY.

BARDZO LICZYMY NA ZAANGAŻOWANIE UCZNIÓW I
RODZICÓW Z NASZEJ SZKOŁY, KTÓRZY POCHWAŁĄ SIĘ
SWOIMI KULINARNYMI ZDOLNOŚCIAMI I PRZYGOTUJĄ
CIASTA, CIASTECZKA, PIERNICZKI, BABECZKI CZY
GALARETKI.

DOCHÓD Z NASZEGO WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA
ZOSTANIE PRZEKAZANY NA ZAKUP ORTEZY DLA JULI
DZIEWCZYNIKI PO ZAPALENIU RDZENIA KRĘGOWEGO.

DOCHÓD Z NASZEGO WSPÓLNEGO
PRZEDSIĘWZIĘCIA ZOSTANIE PRZEKAZANY
NA ZAKUP ORTEZY DLA JULI
DZIEWCZYNIKI PO ZAPALENIU RDZENIA
KRĘGOWEGO.

OKAŻMY SERCE W TEN PIĘKNY
PRZEDŚWIĄTECZNY CZAS I DAJMY COŚ OD
SIEBIE, UCZĄC SIĘ WRAŻLIWOŚCI NA
POTRZEBUJĄCYCH NASZEJ POMOCY LUDZI.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

ŚWIĄTECZNY KIERMASZ CHARYTATYWNY

17 grudnia na korytarzu szkolnym zaroїło się od uczniów, którzy chcieli wesprzeć finansowo akcję charytatywną, kupując smakowite ciasta, ciasteczka, galretki.

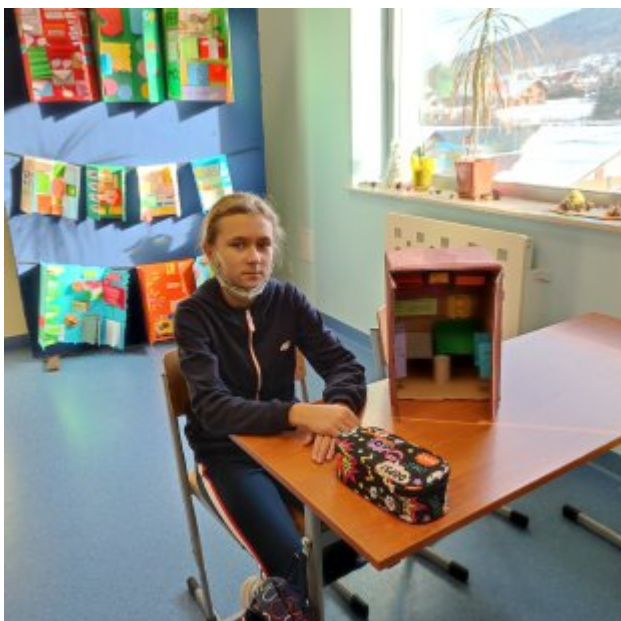
Wszystkie te smakołyki zostały przygotowane na kiermasz świąteczny, który został zorganizowany przez Szkolne Koło Wolontariatu.

Podczas akcji zebrano ok. 2500 zł. Cały dochód zostanie przeznaczony na szczytny cel – zakup ortozy dla Julii.

Wszystkim darczyńcom należą się wielkie podziękowania. Dziękujemy za Waszą ofiarność. Słowa uznania należą się także pomysłodawcom, organizatorom, rodzicom i opiekunowi Szkolnego Koła Wolontariatu za tę wspaniałą inicjatywę.

"OPOWIEŚCI Z NARNII"

"OPOWIEŚCI Z NARNII"

PODRÓŻ HUGONA ZAPAŁOWICZA

Nie tak dawno temu zawojanie postawili pomnik upamiętniający postacie dwóch polskich botaników - Władysława Szafera i Hugona Zapałowicza. Pewnego letniego dnia nagle nad Zawoją rozszalała się burza. Wtedy stało się coś niesamowitego, piorun uderzył w pomnik botaników. Jego niesamowita moc sprawiła, że jeden z nich - Hugon Zapałowicz - zszedł z postumentu, zaczął się ruszać i mówić. Szedł w kierunku przystanku, a gdy nadjechał dziwny dla niego pojazd, wsiadł i wyruszył w podróż po województwie małopolskim.

Z okien autobusu podziwiał krajobraz Zawoi. Miejscowość różniła się bardzo od tej, którą pamiętał sprzed laty. Zamiast pojedynczych drewnianych góralskich domów jego oczom ukazywały się liczne murowane zabudowania. Jego zdziwienie było coraz większe. Kiedy przejeżdżał przez Zator obok Energylandii (największego parku rozrywki w Polsce, w którym są liczne roller coastery) zdał sobie sprawę, ile się zmieniło.

- Co to jest? Nigdy wcześniej czegoś takiego nie widziałem - powiedział do siebie półgłosem.

Inni ludzie podróżujący autobusem byli zaskoczeni, że nigdy nie słyszał o Energylandii ani jej nie widział. Jeden z podróżujących odważył się go zapytać, kim jest, bo jego wygląd różnił się od innych oraz skąd się wziął? Hugon odpowiedział:

- Sam nie wiem skąd, pamiętam tylko jakiś błysk, dopiero wtedy zrozumiałem, że byłem szarym kamiennym pomnikiem.

Nazywam się Hugon Zapałowicz. Jestem miłośnikiem babiogórskiej przyrody - wyjaśnił botanik.

- Czy pamięta pan coś z poprzedniego życia? - zapytał zaniepokojony młodzieniec, trzymając telefon komórkowy w ręce.

- Jeszcze nie wszystko, ale wspomnienia powoli wracają. Co trzymasz w ręce? - zapytał niespodziewanie starszy.

- To jest telefon - oznajmił chłopak. - Nigdy pan nie widział takiego urządzenia?

- Niestety, w moich czasach nie

było takich rzeczy. Opowiesz mi coś o tym urządzeniu? - poprosił zaciekawiony Hugon.

- Chętnie, telefon komórkowy to urządzenie służące do komunikacji na odległość, grania, pisania wiadomości, a nawet robienia zdjęć... - Nagle autobus zatrzymał się na przystanku i młodzieniec musiał wysiąść. - Cieszę się, że mogłem cię poznać, może się jeszcze kiedyś spotkamy.

PODRÓŻ HUGONA ZAPAŁOWICZA

Nasz bohater pojechał autobusem do Krakowa i nie mógł się doczekać, kiedy zobaczy dawną stolicę Polski. Swoją spacer po Krakowie zaczął od zwiedzania Barbakanu, potem udał się na Rynek Krakowski. Gdy usiadł pod pomnikiem Adama Mickiewicza, wróciły wspomnienia sprzed lat, a z oczu botanika popłynęły łzy wzruszenia i radości. Na końcu wybrał się na Wawel, tam nastąpiło niespodziewane spotkanie...

Gdy Hugon Zapałowicz zwiedzał piękny Wawel, w jednej z komnat Zamku Królewskiego zobaczył obraz Kazimierza Wielkiego. Postać z obrazu zaczęła do niego mówić.

- Ach, cóż za szczęście w nieszczęściu. Piorun uderzył w mój obraz i od tej chwili potrafię mówić, umiem mówić - oznajmił król. Wszyscy zwiedzający myśleli, że to tylko taka atrakcja, ale botanik uwierzył w jego słowa i odparł:

- Cóż za zbieg okoliczności! Uderzenie pioruna sprawiło, że możemy ze sobą rozmawiać.

- Podzielmy się doświadczeniami z życia – zaproponował Kazimierz.

- Dobrze, wiem, co czujesz, dlatego wysłucham najpierw ciebie - rzekł Hugon.

- Jestem synem Władysława I Łokietka i Jadwigi Bolesławówny, byłem wychowywany na dworze królewskim w Krakowie. Gdy zostałem królem, zacząłem renowację Krakowa (później Polski), dzięki tej renowacji powstało powiedzenie: „Kazimierz Wielki zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną”, wyprawiałem też słynne uczyty u Wierzyńka. Teraz

ty opowiedz coś o sobie.

- Byłem znanym botanikiem w drugiej połowie XIX i pierwszej połowie XX wieku. Wychowałem się w rodzinie polsko-słoweńskiej. Mój tata to Władysław Zapałowicz, a mama to Maria Smole. Moją pasją były wędrówki górskie, prowadziłem też ciekawe badania botaniczne. Mógłbym jeszcze dużo opowiadać o swoim życiu, ale muszę wracać na moje stałe miejsce w Zawoi Widły – powiedział Hugon. – Do widzenia.

Botanik wracał tym samym autobusem i tą samą trasą. Spotkał ponownie chłopca z telefonem komórkowym. Mogli spokojnie dokończyć rozmowę, bo młodzieniec pochodził spod Babiej Góry. Wyszli na tym sa-

mym przystanku i gdy znaleźli się obok pomnika niespodziewanie niebo rozświetlił błysk pioruna. Hugon zniknął w mgnieniu oka i wypełnił miejsce obok Władysława Szafera. Młodzieniec pomyślał, że to chyba sen.

Karol Kudzia, kl. 5b

KAWAŁ ŻARTU

Spotykają się dwaj kumple tuż przed Bożym Narodzeniem.

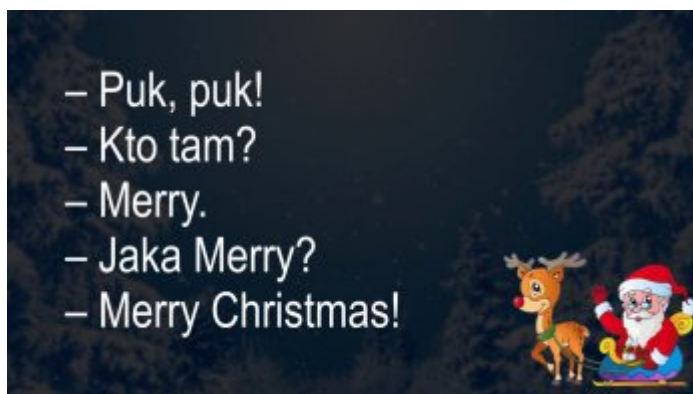
– Kupiłeś już coś pod choinkę?
– pyta pierwszy.

– Tak, stojak – odpowiada drugi.

– Mamo, choinka się pali! - woła Jasio z pokoju do matki zajętej w kuchni.
– Choinka się świeci, a nie pali - poprawia matka.
Za chwile chłopiec krzyczy:
– Mamo, mamo, firanki się świecą!

LOLfobia

– Puk, puk!
– Kto tam?
– Merry.
– Jaka Merry?
– Merry Christmas!

Zawsze o tym pamiętaj:
trzymaj formę przez święta!
Bo zamiast potem chorować
cieplej w Sylwestra balować!

WESOLYCH ŚWIAT

pozytywniej.pl

Za moich czasów
Kevina oglądało się
trzy razy krócej.
Nie było tylu reklam.

kwejk.pl

Myśli miesiąca:

***Wszystko, czym jesteśmy, jest wynikiem myśli,
jakie wytworzyliśmy... Stajemy się tym, o czym myślimy.***

Budda

JEDYNKA

Pismo Dzieci i Młodzieży ZS w Zawoi Centrum

Redaktor naczelny: **K. Wilczyńska.**

Zespół redakcyjny: **uczniowie szkoły podstawowej oraz nauczyciele.**

Opiekun: mgr Katarzyna Wilczyńska.

Adres redakcji: ZS w Zawoi Centrum, 34-222 Zawoja 2000, e-mail gazetkaszcentrum@wp.pl.

Skład komputerowy: mgr Katarzyna Wilczyńska,

Zdjęcia: arch. ZS Centrum, ogólnodostępne zasoby internetowe